

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: 1 Korinthiërs 13, 4 - 7
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Gezang 64 : 1 - 3**
- 4 **Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 **Schriftlezing : 1 Korinthiërs 12 : 31 - 13 : 13**
- 6 **Zingen : Lied 92 : 5 en 6**
- 7 **Tekst : 1 Korinthiërs 13 : 4 - 7**
- 8 **Zingen : Psalm 133 : 1 - 3**
- 9 **Geloofsbelijdenis**
- 10 **Zingen : Gezang 164 in canon**
- 11 **Dankzegging en gebed**
- 12 **Inzameling van de offergaven**
- 13 **Slotzang : Gezang 167 : 1 en 2**
- 14 **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wat wordt er veel ruzie gemaakt in onze wereld! Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik word er wel eens heel verdrietig van al dat geruzie. Dat het ons als mensen blijkbaar niet lukt om in vrede met elkaar te leven. Er is ruzie in gezinnen, in families, op school, op het werk, in de buurt waar we wonen, in het verkeer, in het parlement, tussen regeringen en burgers, tussen landen onderling. Het lukt ons niet om in vrede met elkaar te leven. Ik denk, jongens en meisjes, dat jullie dat ook wel met mij eens zijn. Dat er veel te veel ruzie wordt gemaakt. Wat zou het leven en deze wereld een stuk mooier zijn als we als mensen geen ruzie meer zouden maken. **[Ruzie altijd overal]**

Nu is ruzie tussen mensen en landen niet iets nieuws. Vroeger was dat er ook. En niet alleen in de wereld, maar ook in de kerk. We vinden daar voorbeelden van in de Bijbel.

In de gemeente van Korinthe in Griekenland was ruzie en onenigheid. Daar hadden de gemeenteleden ruzie met elkaar omdat de een vond dat hij belangrijker was dan de ander. En die ander vond zichzelf natuurlijk weer belangrijker dan de een. Waarom? De een vond zichzelf belangrijker omdat hij kon profeteren. Dat kon betekenen dat hij speciale boodschappen van God voor de gemeente kreeg. Of dat hij heel goed de dingen die gebeurden in het licht van de Bijbel kon zetten. Hij zei dan: 'Kijk dit is gebeurd en daar heeft de Heer Jezus dit of dat van gezegd.' Een ander kon in tongen spreken. We weten niet precies wat dat was. Maar waarschijnlijk kon iemand dan in een taal die hij nooit geleerd had over Gods grote werken vertellen. Zoiets als dat ik in het chinees ging preken. Terwijl ik helemaal nooit chinees heb geleerd. Mijn kennis van het chinees gaat niet verder dan die van de menukaart van het chinees restaurant. Weer een ander kon mensen genezen. Weer een ander kon goed dingen uitleggen van God. Weer een ander kon heel goed voor mensen zorgen. En weer een ander heeft een groot geloof. Wie is nu het belangrijkste van al die mensen? **[Wie belangrijkst?]** Over die vraag maakten ze in Korinthe ruzie.

Paulus is daar heel verdrietig over. En daarom schrijft hij aan die gemeente een brief. Daarin zet hij al die ruziënde gemeenteleden op hun plaats. U kunt dat nalezen in hoofdstuk 12. Paulus begint die mensen te laten zien dat niemand reden heeft om zichzelf meer te vinden dan een ander. Want die gave die ze hebben, hebben ze niet van zichzelf. Zo is het toch, jongens en meisjes, als iemand goed kan leren, dan heeft hij dat niet van zichzelf. Als iemand goed kan zingen of voetballen ook niet. Zo is het ook met de mensen in Korinthe. Ze hebben een cadeau ontvangen van de Heilige Geest. En dan niet om met dat cadeau op te scheppen. Nee, ze hebben dat cadeau ontvangen om daarmee de gemeente te dienen. Om elkaar daarmee te helpen. Dus als je goed kunt uitleggen, dan is dat een cadeau van God aan de kerk. Als jij mensen kunt genezen is dat een cadeau van God aan de kerk. Dus niet om te zeggen: 'Kijk mij eens goed zijn.' Nee, ze hebben dat ontvangen zodat ieder zijn broers en zussen in de kerk kan helpen. De een met dit en de ander met dat. In vers 7 zegt hij het zo: 'In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, ten bate van de gemeente.' **[Niet voor mezelf]** Het gaat niet om jou en mij, maar het gaat om de gemeente van de Heer Jezus.

Aan het einde van hoofdstuk 12 gaat Paulus dan even meedoen met dat denken over wat de belangrijkste gave is. Maar daar geeft hij dan wel een eigen draai aan. Een geestelij-

ke draai. Want hij schrijft: 'Richt u op de hoogste gaven. Maar eerst wijs ik u een weg die nog voortreffelijker is.' En welke weg is dan zo voortreffelijk? Dat is de weg van de liefde! Paulus pakt dan dat in tongen spreken op in vers 1. Hij schrijft: 'Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen - had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal.' Nou daar kunnen de mensen het mee doen die er zo trots op zijn dat ze in allerlei talen kunnen spreken. De mensen die zo trots zijn op hun profetische gaven krijgen ook een draai om de oren. 'Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik all kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen - had ik de liefde niet, ik zou niets zijn.' Dus zonder de liefde zijn al die dingen niets waard. Zelfs het verkopen van al je bezittingen om voedsel te kopen voor de armen is niets waard als we dat niet uit liefde doen. [Zonder de liefde]

De liefde, dat is de voortreffelijke weg. Daar moeten we aandacht aan besteden. En dan gaat Paulus uitleggen waarom die liefde een hogere weg is. Als je dat wil samenvatten voor de gemeente van Korinthe, dan is het antwoord, dat de liefde ervoor zorgt dat de mensen niet tegenover elkaar komen te staan, maar naast elkaar. Als de liefde ons beheerst dan stoppen ruzies en gevechten. Dan verbinden onze harten zich met elkaar en kan er warmte en liefde over en weer stromen. Dan stopt jaloezie en opschepperij.

Want om te beginnen is de liefde geduldig en vol goedheid. Dus in tegenstelling tot wat we vandaag zoveel zien heeft de liefde geen kort lontje. Als iemand ons kritiek geeft dan is dat simpele feit soms al genoeg om ons te laten ontploffen. Als we het gevoel hebben dat iemand onze rechten aantast, staan we gelijk op onze achterste benen. We willen dan dat iemand gelijk excuses aanbiedt, anders zullen we het hem laten voelen. Maar dat is geen liefde. Dat bouwt niet op. Wees geduldig, schrijft Paulus. Wordt niet gelijk zo boos en doe niet zo snel lelijk. Denk eerst na wat een goede reactie zou zijn om het probleem op te lossen. Zonder dat je je daarbij laat leiden door boosheid en andere negatieve gevoelens. Want lelijk doen, schelden en met de vuist op tafel slaan is geen liefde. Dan helpen we echt niet mee om deze om van de wereld een mooiere en betere plek te maken.

De liefde is ook vol goedheid. De liefde zoekt wat goed en mooi is. De liefde wil niet dat het leven bedorven wordt door allerlei lelijke dingen. Lelijke woorden. Lelijke daden, enzovoort. Nee, die wil het goede doen. Er bestaat zoiets als wellevendheid. Het

woordje 'wel' is hier bedoeld in de betekenis van 'goed'. Leven we goed? Zijn we hoffelijk? Hebben we de intentie om iets moois te maken van de dag met de mensen die op ons pad komen? Zetten we er ons voor in om goed gezelschap te zijn voor de ander? Wat zou het leven aan mooi worden als we met elkaar daarnaar zochten voor elkaar. Een mooier, vriendelijker en beter leven. U kunt daaraan bijdragen door ervoor te kiezen de weg van de liefde te bewandelen. **[Liefde wil mooi maken]**

Verder schrijft Paulus dat de liefde geen afgunst kent, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Dit is negatief gedrag. Gedrag waarmee je het samenleven niet opbouwt maar afbreekt. Met deze woorden wijst Paulus precies aan wat er mis is bij de broeders en zusters in Korinthe. En daarmee wijst hij aan wat er heel vaak achter ruzies zit. Namelijk afgunst of jaloezie. Mensen zijn niet tevreden met hun eigen leven. Ze willen wat anderen kunnen of wat anderen hebben. En omdat zij het zelf niet hebben en anderen wel mogen ze die ander niet. Ze gunnen het de ander niet. En als je een ander iets niet gunt, dan is er iets mis in je hart. Dan is daar bitterheid en lelijkheid. Jaloerse mensen zijn nooit mooi. Het tegenovergestelde is ook niet mooi. Namelijk mensen die het ontzettend met zichzelf getroffen hebben. Die kijken niet met jaloezie omhoog, maar die kijken met arrogantie omlaag. Dat is een zonde waar de kerk zich nogal eens schuldig aan heet gemaakt. Ze vinden zich beter dan anderen. Ze voelen zich te goed voor anderen. Andere mensen mogen ook niet meeprofiten van hun gaven en kwaliteiten. Nee, dat is voorbehouden aan een select groepje van net zulke goede mensen. Ook dat is verschrikkelijk. Ook dat heeft niets met liefde te maken. Ook dat maakt van deze wereld geen open en mooie wereld. Maar het verdeelt de wereld in hokjes. En zo is het ook met zelfgenoegzame mensen. Dat is een beetje een moeilijk woord, jongens en meisjes. Jul- lie zullen dat niet gauw gebruiken. Maar zelfgenoegzaam, het woord zegt het al, betekent dat je geen andere mensen nodig hebt. Ook dat zijn geen mooie mensen. Mensen die duidelijk maken dat ze een ander niet nodig hebben. Een ander mag niet in hun leven binnen komen. Ze laten een ander niet toe in hun hart. Ze hebben geen behoefte aan wat anderen te bieden hebben. Dus wat God ze wil geven in hun medemens hoeven ze niet. Wat God ze heeft gegeven om daarmee hun medemens te dienen, houden ze voor zichzelf. Als alle mensen zo waren, zou er dus geen samenleving mogelijk zijn. Ook in de kerk zie je soms een dergelijk gedrag bij mensen. Ze verwachten niets van anderen

en daaraan ontleen ze het recht om ook zelf maar niets te geven. Dat is misschien wel consequent, maar ook wel dubbel verkeerdt. Je denkt uiteindelijk alleen maar aan jezelf. De liefde probeert het contact naar de medemens open te houden. De liefde sluit het hart niet af voor de ander en de liefde wil dat niemand dat doet. De liefde zoekt en verlangt naar een vriendelijke wereld, waarin mensen zorgzaam zijn voor elkaar. Dus daarom is de liefde ook niet grof. Wie grof is, trekt zich niets aan van de gevoelens van zijn naaste. De liefde is ook niet zelfzuchtig. Want wie zelfzuchtig of egoïstisch is, is alleen maar in de ander geïnteresseerd als hij daar zijn voordeel mee kan doen. Het gaat altijd om hemzelf. *[Het egoïsme]* En als we die houding hebben, dan is dat de voedingsbodem voor jaloezie of ijdel vertoon of zelfgenoegzaamheid gelegd. De liefde laat zich daarom ook niet boos maken. Boos maken omdat hij zich tekort gedaan voelt. Boos omdat hij niet heeft gekregen waar hij recht op heeft. De liefde zet namelijk nooit zichzelf voorop. De liefde zet het samenleven voorop. Daarom kan ze ook niet blij zijn met onrecht en gemene dingen. Want ook die breken het leven af. Daarom is ze blij met mensen die eerlijk en betrouwbaar zijn. Want dan blijven de lijnen van het ene hart naar het andere hart open.

Vervolgens zegt Paulus dan dat de liefde alles verdraagt, alles gelooft, alles hoopt en in alles volhardt. Tot nu toe hadden de woorden van Paulus nog iets redelijks. Al zult u met me eens zijn dat dat al feitelijk onmogelijk is om uit te voeren voor een mens. Maar hier vliegt Paulus toch echt uit de bocht. Niet? Alles verdraagt ze. Ze laat dus blijkbaar gewoon over zich heen lopen. Ze gelooft alles. Ze is dus zo naïef als een peuter. Ze hoopt alles. Blijkbaar heeft ze de meest roze bril op die er bestaat. In alles volhardt ze. Ze beschikt dus blijkbaar over ontzettend weinig verstand dat ze energie blijft steken in een verloren zaak. Je zou het zeggen. *[Staat Paulus?]*

Waar de liefde blijkbaar veel aandacht aan besteedt is aan het zuiver houden van het eigen hart. Ze wil voorkomen dat allerlei negatieve gevoelens het hart bevuilen. Gevoelens van jaloezie, zelfgenoegzaamheid, haat, boosheid, grofheid. En ze gelooft blijkbaar ook vol overtuiging in zichzelf: in de liefde. Is dat naïef? Als ik naar het journaal kijk, is dat inderdaad naïef. Als ik naar mijn omgeving kijk, is dat inderdaad naïef. Als ik naar mijn eigen hart kijk, is het inderdaad naïef. Want in mijn eigen hart zit veel egoïsme. En ik ervaar dat het moeilijk is om te blijven liefhebben als dat offers vraagt. Maar tegelijk

hangt heel mijn leven en heel mijn hoop af van de vraag of ik geloof dat de liefde in staat is alles te verdragen, alles te geloven, alles te hopen en in alles te volharden.

Wat bedoel ik daarmee? Als Jezus Christus niet alle haat en lelijkheid die over Hem was uitgestort had verdragen, dan had Hij nooit voor mijn en uw zonden kunnen en willen betalen. Als Jezus Christus niet had geloofd dat de liefde alles kan overwinnen, dan was Hij nooit voor onze zonden gestorven. Als Hij niet had geloofd dat de Heilige Geest andere mensen van ons kan maken, dan had Hij zijn leven niet voor ons gegeven. Als Jezus Christus niet de hoop had gehad dat Hij alles goed zou kunnen maken en de aarde ooit weer vervuld zal zijn met liefde, dan was Hij nooit naar de aarde gekomen. **[Jezus**

levend bewijs] Als Jezus niet in alles had volhardt, dan was Hij terug gegaan naar de hemel zonder ons uit de macht van de duivel te redden. Jezus Christus, de Zoon van de allerhoogste God is het levende bewijs dat de liefde alles verdraagt, ze alles gelooft, ze alles hoopt, ze in alles volhardt en er niet aan onderdoor gaat, maar toch als overwinnaar uit de bus komt. Niet het egoïsme, niet de macht van geweld en onderdrukking, niet de macht van de sterkste zal aan het langste einde trekken, maar de liefde. Jezus Christus is daarvoor het levende bewijs.

En wie als zijn leerling door het leven wil gaan, moet in zijn voetsporen gaan. Want hoe kun je christen zijn en niet geloven in de liefde waarin Christus zelf wel in heeft geloofd. Ja, Jezus Christus is zelf liefde. Wie dus zegt in Jezus Christus te geloven, maar niet in de liefde, die is een leugenaar. In de praktijk betekent dat dan nog niet dat een christen net zo volmaakt liefheeft als Jezus Christus. Want, in tegenstelling tot Jezus, heeft de christen een hart dat vanuit zichzelf niet echt lief kan hebben. Omdat het hart op zichzelf gericht is. Daar heeft hij mee te maken en daar is hij dus altijd mee in gevecht. Maar wie in Jezus Christus gelooft leeft ook in het geloof dat zijn hart aan het veranderen is, omdat zijn Heer Jezus Christus zijn Geest in ons menselijk hart heeft uitgestort. Die leeft in het verlangen om ooit helemaal vernieuwd te worden. En die leeft in het verlangen om nu al met dat nieuwe leven te beginnen. Een leven in liefde voor God. **[Wie niet gelooft]**

En als mensen, doordat de Geest van Jezus Christus in hun harten aan het werk is, nu al een begin maken met te leven in de liefde, dan zal dat niet zonder gevolgen blijven. Dan zal dat zichtbaar en voelbaar worden. Dan gaat er nog wel van alles mis, maar dat verdragen we liefdevol elkaar. Niet dat we goedpraten wat er verkeerd is. Maar we stellen

onze gekwetste gevoelens niet voorop. Want de liefde laat ons het grote geheel zien. Dan gaat het dus niet om mij, maar om de naam van Jezus Christus en de gemeente die Hij in zijn liefde heeft gekocht. En onze gekwetste harten vinden rust in de wetenschap dat Jezus Christus onze harten kent en ons met zijn heerlijke liefde omringt. **[Niet vech-**
ten] Wat ik normaal gesproken niet zou kunnen verdragen, kan ik nu dragen omdat Christus zoveel voor mij gedragen heeft. Dat kan ik verdragen omdat mij leven er niet van afhangt. Dat leven is namelijk geborgen in Jezus Christus. Dat hoef ik niet veilig te stellen. Dat heeft Hij al gedaan. En als Hij voor mij is, wat doet het er dan toe dat die of die tegen mij is. Daar laat ik mijn nieuwe hart, mijn leven en leefomgeving niet door vergiftigen.

Amen